

TH 22/930/09

vn/2757/08.02.03/2009

**VALTIOVARAINMINISTERIÖN JA TULLILAITOKSEN
VÄLINEN
TULOSTAVOITEASIAKIRJA VUODELLE 2009**

TULOSTAVOITEASIAKIRJA VUODELLE 2009	3
1. Tullilaitoksen strategiset linjaukset vuosille 2009-2013.....	3
2. Tullilaitoksen kytkeytyminen hallinnonalan vaikuttavuustavoitteisiin vuonna 2009.....	3
3. Tullilaitoksen toiminnalliset tulostavoitteet sekä tuottavuuden parantamistoimenpiteet vuonna 2009.....	5
3.1. Fiskaalinen tehtäväalue	5
3.2. Ulkomaankaupan sujuvuus	6
3.3. Yhteiskunnan suojaaminen	6
3.4. Toiminnallinen tehokkuus.....	7
3.4.1. Taloudellisuus ja tuottavuus.....	7
3.4.2. Tuottavuustoimenpiteet tukitoiminnoissa	8
4. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen.....	8
4.1. Strategiset lähtökohdat.....	8
4.2. Henkilöstöpolitiikka ja tavoitteet	9
5. Tietotekniset resurssit	9
6. Resurssit	10
7. Sopimuksen voimassaolo ja seuranta.....	11
LIITE 1. Keskeisimmät volyymit	12
LIITE 2. Toimintamenomomentin käyttö menoerittäin.....	13

TULOSTAVOITEASIAKIRJA VUODELLE 2009

Tullilaitos on osa valtiovarainhallintoa. Toiminta-ajatuksensa mukaisesti tullilaitos on palvelu- ja lainvalvontaorganisaatio, joka

- turvaa sisämarkkinoiden häiriöttömän toiminnan sekä kantaa toimialaansa kuuluvat verot, maksut ja tullit,
- edistää laillisen ulkomaankaupan sujuvuutta ja varmistaa säännösten noudattamisen,
- suojaa yhteiskuntaa torjumalla huumaus- ja muiden vaarallisten aineiden salakuljetusta sekä talousrikollisuutta.

1. Tullilaitoksen strategiset linjaukset vuosille 2009-2013

Tullilaitoksen perusstrategiat eli asiakasstrategia ja valvontastrategia nivoutuvat tullilaitoksen päätehtäviin siten, että ulkomaankaupan sujuvuuden edistämisessä painottuu keskeisimpänä asiakasstrategia, yhteiskunnan suojaamisessa valvontastrategia ja fiskaalisissa tehtävissä sekä asiakas- että valvontastrategia ohjaavat keskeisesti toimintaa EU:n sekä kansallisen tulli- ja verolainsäädännön mukaisesti. Resurssistrategia yhdistyy asiakas- ja valvontastrategiaan määrittämällä voimavarat ja keinot päätehtävien hoitamiseen.

Tullilaitoksen strategiset tavoitteet		
Asiakasstrategia	Valvontastrategia	Resurssistrategia
Tavoitteena on tarjota eri asiakasryhmille parhaiten sopivat tavat hoitaa tulli- ja veroasiointiin liittyvät ilmoitukset ja muut muodollisuudet kustannustehokkaasti sähköisiä palveluratkaisuja hyödyntämällä.	Tullilaitos suojaa tehokkaasti yhteiskuntaa ja turvaa verotuksen valvonnan avulla todennetuilla riskialueilla. Tullilaitos on tehokas toimija yhteiskunnalliselta vaikuttavuudeltaan merkittävimmän ja tasapuolisen kilpailun vaarantavan tullirikollisuuden torjunnassa sekä tullivarmuuden ylläpitämisessä osana sisäistä turvallisuutta.	Parannetaan tullilaitoksen kilpailukykyä työnantajana. Henkilöstöresurssit mitoitetaan tehtäviin nähden oikein. Tullilaitoksella on käytössään osaava ja motivoitunut henkilöstö. Tullilaitoksella on tehtäviin nähden oikein mitoitettut toimitilat ja tarvittavat laitteet.
Asiakasyhteistyön tavoitteena on saada asiakkaat mukaan vuorovaikutteiseen tullilaitoksen toiminnan ja tullipalvelujen kehittämiseen.	Tullilaitoksella on kaupallisen liikenteen ja tavaravirtojen paras asiantuntemus, mikä tuo lisäarvoa vakiintuneeseen kotimaiseen viranomaisyhteistyöhön.	Tietohallinto tukee tullilaitoksen toiminnan laatua ja tehokkuutta sekä mahdollistaa uudet ja integroidut toimintamallit, joilla toimitaan asiakkaiden ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.
Sisäisenä tavoitteena on parantaa tullitoiminnan oikeellisuutta, yhdenmukaisuutta, kustannustehokkuutta ja riskien hallintaa sekä asiakastyytyvyyttä.	Suomen Tullin ja Venäjän Tullin yhteistyössä käytettävät keskeiset keinot ja menettelytavat saadaan EU:n ulkorajavalvonnan yleisiksi toimintamalleiksi.	Tullilaitoksen toiminnot tehdään viestinnän avulla tutuiksi kansalaisille, sidosryhmille ja omalle henkilöstölle.

2. Tullilaitoksen kytkeytyminen hallinnonalan vaikuttavuustavoitteisiin vuonna 2009

Valtiovarainhallinnon vaikuttavuustavoitteena on

- tarjota yrityksille, muille yhteisöille ja kansalaisille hyvää hallintoa ja palvelua, yhdenvertaista kohtelua ja markkinoiden häiriötöntä toimintaa, tukea päätöksenteolle ja julkisen taloudellisen toiminnan läpinäkyvyyttä;
- tarjota valtion- ja muulle julkishallinnolle asiantuntevaa ja oikeudenmukaista korkeatasoisen julkiseen toimintaan tähtäävää ohjausta sekä tukea valtion toimintayksiköiden kehittämistä organisaatioina ja kilpailukykyisinä työnantajina;

- tarjota poliittisille päätöksentekijöille oman toimialansa strategista näkemystä päätöksenteon tueksi sekä valmistelultaan että sisällöltään laadukkaita ohjauksen ja vaikuttamisen välineitä;
- painottaa EU-foorumeilla erityisesti strategista näkemystä päätöksenteon ja kehittämisen tueksi, vaikuttamista (myös kansallisten intressien näkökulmasta), tehokkaita ohjauksen välineitä ja tarjoamalla hyviä esimerkkejä luotettavasta ja tehokkaasta palvelutuotannosta;

Tullilaitoksen vaikuttavuustavoitteet ovat linjassa hallinnonalan vaikuttavuustavoitteiden kanssa.

Tullilaitos osallistuu valtiovarainministeriön hallinnonalan **tuottavuusohjelmaan** siten, että sovitut henkilösäästöt saavutetaan. Tuottavuuden parantamisessa kiinnitetään huomiota myös tullilaitoksen oman toiminnan kehittämiseen ja prosessien parantamiseen. Tuottavuutta parannetaan osin prosesseja automatisoimalla sekä olemassa olevien valvontajärjestelmien toimintavarmuutta parantamalla.

Fiskaalisella tehtäväalueella tullilaitos kantaa tullit, verot ja maksut Suomen valtiolle ja Euroopan yhteisölle tehokkaasti ja oikein turvaten veronsaajien ja verovelvollisten lakisääteiset oikeudet sekä hyvän palvelutason. Tavoitteena on parantaa verotusmenettelyn yhtenäisyyttä koko Suomessa. Lisäksi varmistetaan, ettei EU:n ja kansallisia tukijärjestelmiä käytetä väärin siltä osin kuin niiden valvonta kuuluu tullilaitoksen tehtäviin.

Ulkomaankaupan edistämisen tehtäväalueella tullilaitoksen toiminnalla varmistetaan ulkomaankaupan sujuvuus ja huolehditaan siitä, että ulkomaankauppaa käyvillä toimijoilla on tasapuoliset kilpailuolosuhteet. Tavoitteeseen pääsemiseksi tullilaitos osallistuu kansainväliseen yhteistyöhön, kehittää sähköistä asiointia ja omia toimintamallejaan. Tavoitteena on myös turvata häiriötön Venäjän kauppa.

Sähköiseen asiointiin perustuvan toimintamallin ja sitä tukevan teknologian tarkoituksena on:

- pienentää asiakkaille tullilaitoksen kanssa asiointia aiheutuvia kustannuksia,
- tuottaa Suomen valtiolle todennettavissa olevia tuottavuushyötyjä,
- mahdollistaa muiden kuin asiakasrajapinnassa tapahtuvien tehtävien suorittamisen keskitetysti tai hajautetusti asiakkaiden tarpeiden ja Suomen valtiokonsernin tavoitteiden mukaisesti.

Yhteiskunnan suojaamisen tehtäväalueella tullilaitoksen tullivalvonnalla ja tullirikostorjunnalla estetään laittomien tavaroiden pääsy Suomen ja EU:n markkinoille.

Tullilaitos osallistuu valtioneuvoston sisäisen turvallisuuden ohjelman mukaisesti ammattimaisen ja vakavan rikollisuuden torjunnan lisäksi valvonnallisin keinoin sekä rajaturvallisuuden ja tullivarmuuden tason ylläpitämiseen että rajaliikenteen sujuvuuden nopeuttamiseen.

Tullilaitos estää yhdessä PTR-viranomaisten ja muiden yhteistyötahojen kanssa järjestäytyneen rikollisuuden toimintamahdollisuuksia sekä paljastaa ja torjuu tullilaitoksen toimialaan liittyviä vakavia rikoksia siten, että harmaan ja laittoman talouden markkinat pysyvät maassamme mahdollisimman pieninä.

Raskaan liikenteen tullivarmuuden ja turvallisuustason kohottamiseksi tehostetaan teknisten mittojen, vaarallisten aineiden kuljetusten, lastin sidontojen ja kuljettajien ajokuntoisuuden valvontaa tullivalvonnassa ja PTR -yhteistyössä.

Ihmisten, eläinten ja ympäristön suojelemiseksi tehostetaan maahantuotavien elintarvikkeiden ja kulutustavaroiden valvontaa kytkemällä se entistä tehokkaammin tullivalvonnan toimintojen kehittämiseen.

3. Tullilaitoksen toiminnalliset tulostavoitteet sekä tuottavuuden parantamistoimenpiteet vuonna 2009

Valtiovarainministeriö ja tullilaitos ovat sopineet vuotta 2009 koskevista tulostavoitteista seuraavasti:

3.1. Fiskaalinen tehtäväalue

Tavoite
Fiskaalisella tehtäväalueella tavoitteena on varmistaa, että tullilaitoksessa on korkeatasoinen ja palveluhenkinen verotustoimi, joka suorittaa kaikki verotustehtävänsä lainmukaisesti ja tehokkaasti, soveltaa sujuvia ja kaikille osapuolille kustannuksiltaan edullisia menettelyjä sekä varmistaa veronsaajien, verovelvollisten ja muiden asiakkaiden tasapuolisen kohtelun
Toimenpiteet ja seuranta
<p>Toiminnallinen tuloksellisuus</p> <p>Verotuksen tehokkuuden ja oikeellisuuden varmistamiseksi tullilaitos kehittää seuraavia verotuksen tietojärjestelmiä ja toimintaprosesseja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Valmisteverotuksen verotus-, tuki- ja palautusasioiden käsittelyssä käytettävän ja sähköiset asiointipalvelut toteuttavan uuden tietojärjestelmän (VEIVI) toteuttamista ei aloiteta ennen kuin verotustoimintojen sijoituspaikasta on päätetty. 2. Vuoden 2009 loppuun mennessä luodaan valmiudet uuden atk-pohjaisen valmisteverottomien tavaroiden siirtojen seurantajärjestelmän (EMCS) käyttöönotolle koskien vaihetta FSO (sisältää verottomien tavaroiden vastaanoton kuittaamisen) viimeistelemällä määrittelyt, toteuttamalla ja testaamalla järjestelmä ja julkaisemalla tarvittavat ohjeet ja laatimalla koulutus suunnitelma sekä tuottamalla koulutuksessa käytettävä materiaali. 3. Lainsäädännön vaatimat muutokset toteutetaan tuonti- ja autoverotuksen tietojärjestelmiin.
<p>Palvelukyky ja laatu</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Käytettyjen ajoneuvojen veroilmoitusten käsittelyaikojen mediaani on 9 pv ja keskiarvo 20 pv. 5. Kaikki 31.12.2007 vireillä olleet autoverotusta koskevat muutoksenhakuvaatimukset saadaan käsiteltyä 30.6.2009 mennessä. Yksityishenkilöiden vuosina 2006-2009 tehtyihin autoverotuspäätöksiin sisältyvät elv:t palautetaan vuoden 2009 loppuun mennessä automaattista tietojenkäsittelyä ja viranomaisyhteistyötä hyödyntäen.
<p>Taloudellisuus ja tuottavuus</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Autoverotuksen ja valmisteverotuksen tuottavuus säilytetään nykytasolla siten, että autoverotuksen kustannustehokkuus (henkilöstömenot/verotuotto) on alle 0,7% ja valmisteverotuksen alle 0,1%.

3.2. Ulkomaankaupan sujuvuus

Tavoite
Tullilaitos on ulkomaankaupan edistäjä, joka turvaa yritysten ulkomaankaupan sujuvuutta kumppanuteen perustuvalla asiakasyhteistyöllä ja laadunvarmistusmalleilla sekä tukeutumalla sähköiseen tiedonsiirtoon logististen toimitusketjujen hallinnassa.
Toimenpiteet ja seuranta
Toiminnallinen tuloksellisuus
<ol style="list-style-type: none"> 7. Riskienhallinta- ja kontrollijärjestelmän (RITA) ensimmäinen osa otetaan käyttöön viimeistään 1.7.2009 ja jatkokehitys valmistellaan hyväksyttävien projektisuunnitelmien mukaisesti. 8. Kumppanuusasiakkuuksia (2008: 21 kpl) laajennetaan uusiin yrityksiin, joiden asiointi koskee erityisesti tullimenettelyjä ja jotka sitoutuvat tulliosaamisen ja -toiminnan laadun jatkuvaan kehittämiseen ja valvontaan yhteistyössä tullilaitoksen kanssa. 9. Tavarantarkastusten toimintamallia tehostetaan ja kohdevalintaa parannetaan riskianalyysillä, alueellisella yhteistyöllä ja tiedonvaihdolla sekä kytkemällä tavarantarkastukset entistä enemmän muita tarkastuksia tukeviksi. Lisäksi panostetaan osaamiseen ja seurantamenetelmien kehittämiseen. 10. Valtuutetun taloudellisen toimijan (AEO) prosessin ja dokumentaation edelleen kehittäminen, valmistautuminen 90 vuorokauden määräaikaan ja hakemuskäsittelyn lyhentäminen sekä AEO-statuksen haltijoiden seurannan kehittäminen ja käytäntöönnotto.
Palvelukyky ja laatu
<ol style="list-style-type: none"> 11. Lupapalveluiden tarjonnan ja organisoinnin tehokas ja yhdenmukainen toimeenpano suunnitellaan asiakastarpeiden ja kehitetyn tullilaitoksen palvelukonseptin mukaisesti. 12. Palveluryhmäkohtaiset (lupakohtaiset) konsultointitarpeet selvitetään ja määritetään systemaattinen, asiakaskohtaisen tulliosaamisen seurantaan perustuva toimintapa avainasiakkaiden konsultointiin. 13. Tukipalvelujen tekniset ja sisällölliset vaatimukset selvitetään kaikkien asiakasryhmien asiointiin siirtyessä palvelutiskiltä verkkoon palvelujen käytön helppouden ja saatavuuden varmistamiseksi, ja selvityksen mukainen toimintamalli organisoidaan viennin nettitullauksen tueksi. 14. Yritysten tiedonantorasitusta vähennetään pienentämällä intrastat-tilastoinnin otoskokoa niin että nykyisen 8 000 yrityksen sijasta kysely tulee kohdistumaan noin 5 000 yritykseen. Pienempää otoskokoa sovelletaan uusiin tiedonantovelvollisiin syyskuusta 2009 lähtien. Kokonaisuudessaan vähennys toteutuu kesäkuuhun 2010 mennessä 15. Asiakkaiden odotusaika tullilaitoksen palvelupisteissä on enintään 15 minuuttia.
Taloudellisuus ja tuottavuus
<ol style="list-style-type: none"> 16. Meri- ja ilma-alusten sekä niiden lastien selvitystehtäviä keskitetään ottaen huomioon tuottavuus- ja alueellistamisohjelman tavoitteet. 17. Sähköisestä palvelukanavasta luodaan pääasiallinen asiointimuoto kaupallisissa vientitullauksissa.

3.3. Yhteiskunnan suojaaminen

Tavoite
Tullilaitos torjuu kansallista ja kansainvälistä rikollisuutta sekä tavaroiden laitonta maahantuontia, maastavientiä ja kauttakuljetusta sekä suojelee kuluttajia valvomalla tavaroiden säännöstenmukaisuutta. Tullilaitos panee osaltaan täytäntöön hallituksen sisäisen turvallisuuden ohjelmaa. Laajentunut sisämarkkina-alue huomioiden varmistetaan kaikissa olosuhteissa kattava tiedonhankinta Suomeen liittyvästä ulkomaanliikenteestä ja rikollisuudesta sekä tämän tiedon hallinta tehokkaan ja tuloksekkaan valvonnan ja tullirikostorjunnan toteuttamiseksi. Toteutetaan aktiivista, kansainvälistä tulliyhteistyötä EU-jäsenvaltioiden ja erityisesti Venäjän kanssa, myös

toisiin EU-maihin kohdistuvan rikollisuuden torjumiseksi.
Toimenpiteet ja seuranta
Toiminnallinen tuloksellisuus
18. Tullilaitoksen paljastamien rikosten lukumäärän arvioidaan olevan vähintään 5400.
19. Tullilaitoksen paljastamien rikosten selvittämistaso on vähintään 93,5% (2004 – 2008 keskiarvo).
20. Elintarvike- ja kulutustavaraerien tarkastuksissa osuvuus on vähintään 2007 – 2008 tasolla (2008: osuvuus 22,3 %).
21. Tarkastusten määrä ja vaikuttavuus ovat sisäisen turvallisuuden ohjelman mukaisia.
22. Tullivalvonnassa hyödynnettävän valvontateknologian kehittämällä parannetaan tullivalvonnan tuloksellisuutta.
Palvelukyky ja laatu
23. Laajennetaan etukäteistiedon saamista sähköisesti rajan ylittävästä liikenteestä mahdollisimman kattavasti ulkomaan tavara- ja henkilöliikenteen toimijoihin.
Taloudellisuus ja tuottavuus
24. Tullilaitoksen takaisin saaman rikoshyödyn arvioidaan olevan vähintään 8 miljoonaa euroa (2004 – 2008 keskiarvo).

3.4. Toiminnallinen tehokkuus

Tullilaitoksen keskeisimpien volyymien kehitys vuosina 2007-2009 on esitetty liitteessä 1 olevassa taulukossa. Vuoden 2009 luvut ovat Tullihallituksen ennuste tulevasta kehityksestä ja niissä on ennakoitu vuoden 2008 lopulla alkaneen taloudellisen laskusuhdanteen vaikutus VM:n suhdannekatsauksen 1/2009 pohjalta ja sama ennuste on pohjana myös alla olevan taulukon painotettujen suoritteiden luvuissa sekä tuottavuus- ja taloudellisuusluvuissa.

3.4.1. Taloudellisuus ja tuottavuus

Tullilaitoksen tunnusluvut 2006-2008 (vuosi 2007 = 100)						
Menot	2007		2008		2009	
	Indeksi	Osuus menoista	Indeksi	Osuus menoista	Indeksi	Osuus menoista
Palkkausmenot	94,6	73,9 %	100,0	69,3 %	102,4	69,0 %
IT- ja puhelinmenot (muut kuin palkat)	61,2	8,8 %	100,0	12,8 %	129,5	16,1 %
Toimitilamenot	94,8	8,4 %	100,0	7,8 %	105,3	8,0 %
Investoinnit (muut kuin IT-investoinnit)	38,8	0,8 %	100,0	1,9 %	41,9	0,8 %
Matkamenot	92,9	2,0 %	100,0	1,9 %	80,1	1,5 %
Koneiden ja laitteiden korjausmenot	43,0	0,3 %	100,0	0,7 %	74,2	0,5 %
Kuljetusvälinemenot	101,5	0,6 %	100,0	0,5 %	86,7	0,5 %
Aineet ja tarvikkeet	92,5	0,5 %	100,0	0,5 %	92,6	0,5 %
Muut menot yhteensä	89,4	4,6 %	100,0	4,5 %	74,1	3,2 %
Laitos yhteensä	88,7	100 %	100,0	100 %	102,9	100 %
Tehdyt htv	Indeksi 2007		Indeksi 2008		Indeksi 2009	
	100,7		100,0		97,8	
Painotetut suoritteet	Indeksi 2007		Indeksi 2008		Indeksi 2009	
	94,9		100,0		88,8	
Työn tuottavuus suoritteet kpl/ laitoksen kaikki htv	Indeksi 2007		Indeksi 2008		Indeksi 2009	
Painotetuilla suoritteilla	94,3		100,0		90,9	

	Indeksi 2007	Indeksi 2008	Indeksi 2009
Taloudellisuus			
Menot / painotetut suoritteet	93,4	100,0	116,0

Nettomenojen kasvu verrattuna vuoteen 2008 on 3 % mikä johtuu lähinnä it-menojen myöhentymisestä.

Suoritemäärien sekä tuottavuus- ja taloudellisuuslukujen ennustaminen on huomattavan epävarmaa johtuen laskusuhdanteen aiheuttamien vaikutusten ennustamisen epävarmuudesta ja toteutuva kehitys voi olla merkittävästikin erilainen kuin tässä VM:n suhdannekatsauksen 1/2009 ja alkuvuoden 2009 kehityksen pohjalta ennakoitu kehitys. On myös huomattava, että tullilaitoksen kaltaisen organisaation, jonka suoritteet syntyvät pitkälti maahan tulevasta ja lähtevästä tavaravirrasta, tuottavuus- ja taloudellisuusluvut voivat vaihdella varsin voimakkaasti ylös- tai alaspäin johtuen siitä, että toimintaympäristön aiheuttamat muutokset suoritemäärissä voivat olla voimakkaita mutta henkilöstömäärä ja menotaso eivät vaihtele samassa tahdissa suoritemäärien mukana vaan seuraavat pitkäjänteisempää suunnittelurytmiä.

Maksullisen palvelutoiminnan tuotot vuosina 2006-2009:

	TP 2007	TA 2008	TA 2009
Tuotot	3 727 013	3 869 830	4 310 990
Erilliskustannukset yhteensä	2 886 915	3 139 560	3 164 820
Käyttöjäämä	840 098	730 271	1 146 170
Osuus yhteiskustannuksista	1 342 977	1 524 849	1 446 860
Kokonaiskustannukset	4 229 891	4 672 169	4 610 700
Tilikauden ylijäämä/ (alijäämä)	-502 878	-802 339	-299 710
Kate (ylijäämä/alijäämä) tuloista %	-13,5 %	-20,7 %	-6,95 %

3.4.2. Tuottavuustoimenpiteet tukitoiminnoissa

Tavoite
Tullilaitos osallistuu valtiovarainministeriön hallinnonalan tuottavuusohjelmaan sovittujen linjausten mukaisesti. Tavoitteena on tehostaa toimintaa prosesseja ja tietoteknisiä järjestelmiä kehittämällä.
Toimenpiteet ja seuranta
25. Käytetty HTV-määrä vuonna 2009 on enintään tuottavuusohjelman mukainen 2 562 HTV.
26. Tullilaitos siirtää valtionhallinnon palvelukeskuksen tarjoamat talous- ja henkilöstöhallinnon rutiinitehtävät palvelukeskukseen tämän vastaanottokyvyn mahdollistamassa aikataulussa.
27. Hankinnan prosessikustannuksia pienennetään ja volyymietuja hyödynnetään laitostasolla hyödyntämällä hankinnoissa Hanselin kilpailutuksia ja poliisin tekniikkakeskuksen palveluita.
28. Tullilaitos tietojärjestelmiä kehitetään siten, että lainsäädännön velvoitteet täytetään ja toiminnan prosesseja on mahdollista tehostaa.

4. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

4.1. Strategiset lähtökohdat

Tullilaitoksen strategiat muuttavat toimintatapaa ja toimintamalleja sekä tuovat uusia

osaamisvaatimuksia henkilöstölle. Tullilaitoksen toiminnan laajeneva automatisoiminen poistaa rutiinityötä ja tilalle tulee entistä vaativampia tehtäviä. Strategioiden toimeenpano vaatii henkilöstöltä entistä parempaa tietoteknistä osaamista, analyttisyyttä ja kykyä hahmottaa laajempia asiakokonaisuuksia. Lisäksi tullilaitoksessa on kiinnitettävä huomiota riittävän asiantuntemuksen varmistamiseen, ts. asiantuntijuuden kehittämiseen ja ylläpitämiseen eri tehtäväalueilla. Ennakoivalla ja suunnitelmallisella rekrytoinnilla puolestaan varmistetaan tulevaisuuden osaaminen. Tuottavuusohjelman toteuttaminen edellyttää entistä ennakoivampaa ja suunnitelmallisempaa henkilöstövoimavarojen hallintaa.

Henkilöstöstrategialla varmistetaan, että henkilöstöön kohdistuvat toimenpiteet varmistavat omalta osaltaan asiakas- ja valvontastrategian toteutumisen.

4.2. Henkilöstöpolitiikka ja tavoitteet

Tullilaitoksen henkilöstöpolitiikka muodostaa kuvauksen niistä periaatteista, joita henkilöstön kohtelussa noudatetaan rekrytoinnista poistumaan sekä tavoitetilan, johon palvelussuhteen ehtoja koskevissa henkilöstökysymyksissä pyritään.

Tavoite
Henkilöstöpoliittisina tavoitteina on parantaa tullilaitoksen työnantajakuvaa ja kilpailukykyä työnantajana, mitoittaa henkilöresurssit ennakoivasti ja suunnitelmallisesti oikein palvelujen kysynnän ja valvonnallisten tarpeiden mukaisesti tuottavuusohjelman puitteissa sekä muuttaa esimiestyötä luottamukseen perustuvaa vuorovaikutusta, yhteistyötaitoja ja ihmissuhdetaitoja korostavaksi.
Toimenpiteet ja seuranta
<p>29. Ulkopuolisiin henkilöstörekrytointeihin on pyydettävä lupa Tullihallituksesta.</p> <p>30. Palkkausjärjestelmää kehitetään ottaen huomioon toimenkuvien mahdolliset muutokset.</p> <p>31. Esimiesten henkilöjohtamistaitoja parannetaan suunnitelmallisella valmennuksella ja tehtäväkierrolla erityisesti muutostilanteissa.</p> <p>32. Varmistetaan, että tullilaitoksella on osaava henkilöstö sekä perus- että erityistehtävissä.</p> <p>33. Työhyvinvointiprojektin toteuttamista jatketaan.</p> <p>Tavoitteiden mittaamisessa käytetään henkilöstötilinpäätöstä (mm. koulutettavapäivien lukumäärä, lyhytaikaisten sairauspoissaolojen kehittyminen, henkilöstön vaihtuvuus ja eläköitymisiän muutokset), työhyvinvointitutkimuksen tuloksia, TK-keskustelujen palautteita, yt-pöytäkirjoja, resurssisiirtoja ja muuta tuottavuusohjelman toteutumisen seuranta- ja arviointiaineistoa.</p>

5. Tietotekniset resurssit

Tietotekniikka on oleellinen osa tullitoiminnan nykyaikaista palvelujen tuotantoprosessia. Tietohallinnon tehtävänä on

- Tukea tullilaitoksen toiminnan laatua ja tehokkuutta sekä mahdollistaa uudet ja integroidut toimintamallit, joilla toimitaan asiakkaiden ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.
- Huolehtia tullilaitoksen ICT:n käytettävyydestä tullilaitoksen perustehtävien edellyttämällä tasolla, tukea ja toteuttaa tullilaitoksen järjestelmäkehitystä johdon hyväksymän strategian ja vuosisuunnitelman mukaisesti sekä vastata ICT:n teknisestä uudistumisesta.

Peruspalvelujen varmistamiseksi tullilaitos toteuttaa tietoteknisiä infrastruktuurin perusparannuksia sovitun ohjelman mukaisesti prioriteetilla 1. Tietojärjestelmäkehityksen prioriteetit on asetettu siten, että fiskaaliset järjestelmät toteutetaan prioriteetilla 2, lakisäätteiset tietojärjestelmät toteutetaan prioriteetilla 3 ja näitä palvelevat alustauudistukset näiden tahdissa.

6. Resurssit

Tullilaitoksen henkilötyövuosimäärätavoite on 2 562 HTV vuodelle 2009. Valtiovarainministeriön tullilaitokselle asettama henkilötyövuositavoite on 2 460 HTV vuodelle 2010 ja 2 325 HTV vuodelle 2011, missä on vähennystä 242 HTV verrattuna vuoden 2005 toteumaan; tähän tavoitteeseen pyritään ensisijaisesti eläköitymisen ja muun poistuman kautta.

Toimintamomentin 28.10.02 määräraha on 160 310 000 euroa. Tullilaitoksen nettomäärärahararve on 169 435 000 euroa. Erotus 8 405 000 euroa rahoitetaan vuodelta 2008 siirtyvillä säästöillä.

Toimintamomentilta 28.10.02 ja kalustomomentilta 28.10.70 seuraavalle vuodelle siirtyneet määrärahat ovat vuosittain seuraavat:

	2006	2007	2008
28.10.02 Toimintamenot			10 788 741,95
28.40.02 Toimintamenot (yhdistetty momenttiin 28.10.02 vuonna 2008)	10 401 782,26	15 855 679,03	
28.10.70 Kaluston hankinta			2 945 732,17
28.40.70 Kaluston hankinta (yhdistetty momenttiin 28.10.70 vuonna 2008)	1 442 763,98	618 551,29	389 779,27

Vuoden 2009 keskeisimmät investoinnit liittyvät tullilaitoksen tietoteknisiin ratkaisuihin. Ulkomaankaupan, verotuksen ja tullivalvonnan käynnissä olevat tietojärjestelmäprojektit jatkuvat vuonna 2009.

Henkilöstövoimavarojen mitoituksessa on lähtökohtana pidetty vuosien 2009-2013 toiminta- ja taloussuunnitelmaa, vuoden 2009 talousarviota, Valtiovarainministeriön tuottavuusohjelmaan tullilaitoksen ilmoittamaa henkilöstöohjelmaa vuosille 2006-2012 sekä tullilaitoksessa työryhmätyönä vuonna 2006 tehtyä toiminta- ja resurssikartoitusta.

Tulli on tehnyt toimintamalli- ja resurssikartoituksen vuoteen 2015 saakka 30.9.2009. Työ on jatkovalmistelussa ja sitä toteutetaan Tullin budjetoinnin ja toiminnan suunnittelun yhteydessä.

7. Sopimuksen voimassaolo ja seuranta

Sopimus on voimassa vuoden 2009 loppuun. Sopimusta voidaan tarkistaa, jos olosuhteiden muutoksista aiheutuu tarkistustarpeita, joita ei tätä sopimusta tehtäessä ole voitu ottaa huomioon.

Sopimuksen toteutumista seurataan puolivuositain (6 kk jaksoin). Tullilaitos raportoi sopimuksen toteutumisesta ministeriölle ensimmäisestä vuosipuoliskosta elokuun loppuun mennessä. Koko vuoden raporttina toimiva vuoden 2009 toimintakertomus toimitetaan sen valmistumista koskevien säännösten mukaisesti valtiovarainministeriölle. Tavoitteiden toteutumista voidaan tarkastella lisäksi erikseen sovittavissa seurantakokouksissa.

Helsingissä 26 päivänä maaliskuuta 2009

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Ministeri

Mari Kiviniemi

Alivaltiosihteeri

Juhani Turunen

TULLIHALLITUS

Pääjohtaja

Tapani Erling

Johtaja

Hannu Lappi

LIITE 1. Keskeisimmät volyymit

Liikennemäärät:	2006	2007	2008	Arvio 2009
Ulkomailta saapuneet matkustajat:				
- Alusliikenne	8 168 796	8 011 217	8 322 662	7 232 000
- Lentoliikenne	5 220 747	5 763 717	6 030 720	5 240 000
- Juna- ja maantieliikenne	10 756 591	10 073 974	9 577 996	8 323 000
Ulkomailta saapuneet laivat	32 371	31 750	30 126	26 000
Ulkomailta saapuneet lentokoneet	68 072	69 522	73 332	63 000
Ulkomailta saapuneet kuormatut kuorma-autot, kontit ja perävaunut	1 041 811	1 216 917	1 136 800	987 000
Tuonti (1000 tonnia)	68 446	64 371	68 944	59 900
Vienti (1000 tonnia)	43 593	44 333	42 286	36 700
Tullilaitoksen kantamat verot: (Luvut tuhatta euroa)				
Tullilaitoksen veronkanto yhteensä	10 364 271	10 581 410	10 752 258	9 760 000
Tuonnin perusteella kannettavat verot	4 055 989	4 304 990	4 368 084	3 795 000
Autovero	1 297 782	1 209 830	1 009 612	706 000
Valmisteverot	4 628 487	4 652 394	4 962 536	4 900 000
Muut verot ja maksut ja sekalaiset tulot	191 104	203 883	197 783	172 000
Muille viranomaisille tilitettävä kanto	61 695	61 111	60 419	52 500
EU:lle tilitettävät omat varat netto	129 214	149 204	153 825	134 000
Tulliselvitys ja verotus:				
Kolmansien maiden tuontitullaukset	535 096	567 211	610 568	531 000
Kolmansien maiden vientitullaukset	673 418	692 763	672 399	555 000
Sisäkaupan tuonti-ilmoitukset	352 026	372 162	351 928	306 000
Sisäkaupan vienti-ilmoitukset	160 136	150 244	127 853	106 000
Autoverotuspäätökset:				
- Uudet ajoneuvot	178 808	159 745	170 546	119 000
- Käytetyt ajoneuvot	38 889	33 654	33 885	24 000
Valmisteverotuspäätökset	19 597	20 339	24 198	24 000
Passitukset aloitetut/päätetyt	1 107 739	1 178 819	1 303 209	1 070 000
- joista aloitettujen TIR-carnet osuus	278 400	342 263	367 491	257 000
Yhteiskunnan suojaaminen:				
Tietoon tulleet rikokset	4 970	4 652	5 590	5 400
Selvitetyt rikokset	4 350	4 334	5 171	5 049
Selvitysprosentti %	87,5 %	93,2 %	92,5 %	93,5 %
Laboratoriotutkimukset	14 217	13 376	14 134	14 100

LIITE 2. Toimintamenomomentin käyttö menoerittäin

TULLILAITOS	2007	2008	2009
MOMENTTI: 28.10.02	TP	TP	TMAE
Menot			
Palkkaukset	107 341 588	113 506 576	115 752 584
Muut kulutusmenot	36 703 803	46 515 077	49 013 200
Investoinnit	1 655 239	4 479 686	4 670 000
Yhteensä	145 700 630	164 501 339	169 435 784
Toimintamenomomentille nettoutettavat tulot			
EU-tuki	370 431	703 700	650 000
Huumekoiratoiminta	82 496	42 850	60 000
Viranomaisyhteistyö			10 000
Yhteensä	452 927	746 550	720 000
Nettomenot	145 247 703	163 754 789	168 715 784
Talousarviokehys	147 832 000	154 954 000	160 310 000
Lisätalousarvio	2 932 000	3 180 000	
Talousarviokehys yhteensä	150 764 000	158 134 000	160 310 000
Talousarviokehyyksen muutos	9 311 000	7 370 000	2 176 000
Säästö (+) Säästön käyttö (-)	5 516 297	-5 620 789	-8 405 784
Siirtomäärärahakanta 31.12.	15 918 180	10 297 391	1 891 607